

B**DF-2988****Second Year B. Sc. (CBCS) (Sem. III) Examination****March / April - 2016****Physics : Paper - V**

Time : 2 Hours]

[Total Marks : 50

સૂચના/Instructions :

(1)

નીચે દર્શાવેલ નિશાનીવાળી વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી. Fillup strictly the details of signs on your answer book.	Seat No. :
Name of the Examination :	<input type="text"/>
<input type="text" value="SECOND YEAR B. Sc. (CBCS) (SEM. 3)"/>	<input type="text"/>
Name of the Subject :	<input type="text"/>
<input type="text" value="PHYSICS : PAPER - 5"/>	<input type="text"/>
Subject Code No. : <input type="text" value="2"/> <input type="text" value="9"/> <input type="text" value="8"/> <input type="text" value="8"/>	<input type="text"/>
Section No. (1, 2,.....) : <input type="text" value="Nil"/>	<input type="text"/>
	Student's Signature

- (૨) નોનપ્રોગ્રામેબલ સાયન્ટિફિક કેલ્ક્યુલેટરનો ઉપયોગ કરી શકો છે.
- (2) Non-programmable scientific calculator can be used.
- (૩) પ્રશ્નપત્રમાં ઉપયોગમાં લીધેલી સંજ્ઞાઓ પ્રચલિત અર્થમાં છે.
- (3) Notations used in the question paper are as usual meaning.

Q. 1 to 12 Multiple Choice Questions are each of 1 Mark

Q. 13 to 22 Multiple Choice Questions are each of 2 Marks

Q. 23 to 28 Multiple Choice Questions are each of 3 Marks

***O.M.R. Sheet ભરવા અંગેની અગત્યની સૂચનાઓ આપેલ
O.M.R. Sheet-ની પાછળ છાપેલ છે.***

***Important instructions to fillup O.M.R. Sheet
are given on back side of the provided O.M.R. Sheet.***

1 થેવેનીન અવરોધ R_{TH} અને નોર્ટન અવરોધ R_N વચ્ચેનો સાચો ગાણિતિક સંબંધ _____.

The true mathematical relation between Thevenin resistance R_{TH} & Norton's resistance R_N is _____.

(A) none of these

(B) $R_{TH} < R_N$

(C) $R_{TH} = R_{TN}$

(D) $R_{TH} > R_N$

2 પરિપથનો થેવેનીન વોલ્ટેજ = _____.

(A) બોજ (લોડ) વોલ્ટેજ

(B) શોર્ટ પરિપથ વોલ્ટેજ

(C) વીજકોષનું વીજચાલક બળ

(D) બે છેડા વચ્ચે મળતો ઓપન પરિપથ વોલ્ટેજ

Thevenin voltage of a circuit equals _____.

(A) Load voltage

(B) Short-terminal voltage

(C) EMF of the battery

(D) Open circuit terminal voltage

3 વોલ્ટેજ વિભાજક બાયસિંગ પરિપથનો ગેરફાયદો _____.

- (A) આપેલ પૈકી એક પણ નહિ
- (B) ઉચ્ચ સ્થાયિત્વ અંક
- (C) ખૂબ ઓછો બેઈઝ પ્રવાહ
- (D) ઘણા અવરોધો

The disadvantage of voltage divider bias is that it has _____.

- (A) None of these
- (B) high stability factor
- (C) low base current
- (D) many resistors

4 JFET _____ વાલ્વની જેમ વર્તે છે.

- (A) ટેટ્રોડ
- (B) ડાયોડ
- (C) પેન્ટોડ
- (D) ટ્રાયોડ

A JFET is similar in operation to _____ valve.

- (A) tetrode
- (B) diode
- (C) pentode
- (D) triode

5 જો તાપમાન વધે તો V_{BE} નું મૂલ્ય _____.

- (A) આપેલ પૈકી એક પણ નહિ
- (B) સમાન રહે છે
- (C) વધે છે
- (D) ઘટે છે

If the temperature increases, the value of V_{BE} _____.

- (A) None of these
- (B) remains the same
- (C) is increased
- (D) is decreased

6 એક એ.સી. પરિપથમાં એક સેકન્ડમાં 120 વખત પ્રવાહ શૂન્ય થતો હોય તો એ.સી. પ્રવાહની આવૃત્તિ કેટલી ?

In one A.C. network current becomes zero 120 times in one second, then what is the frequency of A.C. current ?

- (A) 60 Hz
- (B) 120 Hz
- (C) 1 Hz
- (D) 200 Hz

7 જ્યારે એ.સી. બ્રિજનું સંતુલન થાય ત્યારે ડીટેક્ટરમાંથી વહેતો પ્રવાહ _____ A.

(A) આપેલ પૈકી એક પણ નહિ

(B) અનંત

(C) શૂન્ય

(D) એક

When A.C. bridge is balanced, current flowing through detector is ____ A.

(A) None of these

(B) infinity

(C) zero

(D) 1

8 L-C-R શ્રેણી પરિપથમાં જો L, C અને R ના બે છેડાઓ વચ્ચે ઉદ્ભવતો વીજસ્થિતિમાન તફાવત અનુક્રમે V_L , V_C અને V_R હોય તો એ.સી. ઉદ્ગમનો વોલ્ટેજ _____.

In an L-C-R series network, the voltage difference across the two terminals of L, C & R are V_L , V_C & V_R respectively, then the voltage of A.C. source is _____.

(A) $\sqrt{V_R^2 + (V_L + V_C)^2}$

(B) $V_L + V_R - V_C$

(C) $V_L - V_R + V_C$

(D) $V_L + V_C + V_R$

9 સામાન્ય રીતે, અવરોધ અને આદર્શ તથા અચળ એવા સંગ્રાહકના પદમાં અજ્ઞાત પ્રેરણ માપવા _____ વપરાય છે.

- (A) આપેલ પૈકી એક પણ નહિ
- (B) એન્ડરસન બ્રિજ
- (C) ઓવન બ્રિજ
- (D) મેક્સવેલ બ્રિજ

Generally, _____ is used to measure unknown inductance in terms of resistance & a standard fixed capacitor.

- (A) none of these
- (B) Anderson's bridge
- (C) Owen's bridge
- (D) Maxwell's bridge

10 સમાંતર અનુનાદી પરિપથમાં અનુનાદ વખતે પરિપથનો અવભાધ _____.

- (A) આપેલ પૈકી એક પણ નહિ
- (B) અનંત
- (C) શૂન્ય
- (D) એક

In parallel resonant circuit, at resonance the impedance of the circuit is _____.

- (A) none of these
- (B) infinity
- (C) zero
- (D) one

11 જે પરિપથમાં બિનજરૂરી આવૃત્તિવાળો પ્રવાહ પસાર ના થઈ શકે તે _____ .

- (A) ફિલ્ટર
- (B) સમાંતર અનુનાદી પરિપથ
- (C) એસેપ્ટર
- (D) શ્રેણી અનુનાદી પરિપથ

The circuit in which currents of unwanted frequencies are not allowed to pass is _____.

- (A) filter
- (B) parallel resonant circuit
- (C) acceptor
- (D) series resonance circuit

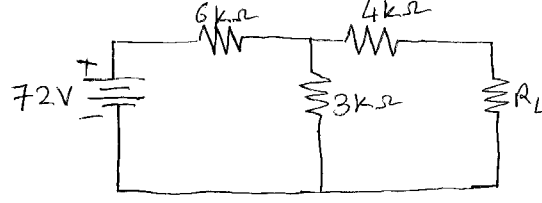
12 અક્કડ (stiff) વોલ્ટેજ ઉદ્ભવ માટેની શરત _____.

The condition for stiff voltage source is _____.

- (A) $R_s < 0.01 R_L$
- (B) $R_s = 0.01 R_L$
- (C) $R_s = 0.001 R_L$
- (D) $R_s > 0.01 R_L$

13 આપેલા પરિપથ માટે V_{TH} અને R_{TH} માટેનાં મૂલ્યો શોધો.

For given circuit find V_{TH} & R_{TH} .

- (A) None of these
- (B) 24V, 5.33 k Ω
- (C) 12V, 5.33 k Ω
- (D) 24V, 6 k Ω

14 CE ટ્રાન્ઝિસ્ટર પરિપથમાં કલેક્ટર ફીડબેક પદ્ધતિ વડે બાયસિંગ આપીને પરિચાલન બિંદુ (2V, 1mA) મેળવેલ છે. જો $\beta=100$ & $V_{BE}=0.7V$ તો $R_B=$ _____.

By using biasing with collector feedback method, a transistor in CE configuration the operating point is set at (2V, 1mA). If $\beta=100$ and $V_{BE}=0.7V$ then $R_B=$ _____.

- (A) 1.3k Ω
- (B) 130 Ω
- (C) 1300 Ω
- (D) 130k Ω

- 15 એક CE VDB પરિપથ Ge ટ્રાન્ઝિસ્ટરની મદદથી બનાવેલ છે. જો $\alpha = 0.985$, $V_{CC} = 16\text{ V}$, $R_2 = 20\text{ k}\Omega$, $R_E = 2\text{ k}\Omega$ અને પરિચાલન બિંદુ $(2\text{ V}, 1\text{ mA})$ હોય તો R_2 આડે મળતો વોલ્ટેજ જણાવો.

In CE germanium transistor VDB circuit, $\alpha = 0.985$, $V_{CC} = 16\text{ V}$, $R_2 = 20\text{ k}\Omega$, $R_E = 2\text{ k}\Omega$ and operating point is $(2\text{ V}, 1\text{ mA})$. Give the value of Voltage across R_2 .

- (A) None of these
- (B) 4.3 V
- (C) 4 V
- (D) 11.7 V
- 16 JFET નો $I_{DSS} = 12\text{ mA}$, $V_{GS} = -4\text{ V}$ and $V_{GS(\text{off})} = -5\text{ V}$ તો $I_D = \underline{\hspace{2cm}}$.
- JFET has $I_{DSS} = 12\text{ mA}$, $V_{GS} = -4\text{ V}$ & $V_{GS(\text{off})} = -5\text{ V}$ then $I_D = \underline{\hspace{2cm}}$.
- (A) None of these
- (B) 0.48 mA
- (C) 0.24 mA
- (D) 17 mA

17 પ્રવાહ સોર્સ બાયસ JFET પરિપથ માટે $V_{DD} = 10V$, $V_{EE} = 5V$,
 $R_D = 1k\Omega$, $R_G = 1M\Omega$, $V_{BE} = 0.7V$ & $R_E = 2k\Omega$, ડ્રેઈન વોલ્ટેજ =
_____ .

In a current source bias JFET circuit, $V_{DD} = 10V$, $V_{EE} = 5V$,
 $R_D = 1k\Omega$, $R_G = 1M\Omega$, $V_{BE} = 0.7V$ & $R_E = 2k\Omega$, then the drain voltage
is _____ .

- (A) 5 V
- (B) 4.3 V
- (C) 7.85 V
- (D) 15 V

18 એક L-C-R શ્રેણી પરિપથ માટે $V = 100$ volts, $R = 1\Omega$, $L = 1H$ & $C = 7.04\mu F$,
તો આ પરિપથમાં મહત્તમ પ્રવાહ કેટલો ?

In a series L-C-R circuit, $V = 100$ volts, $R = 1\Omega$, $L = 1H$ & $C = 7.04\mu F$.
Then what will be the maximum current in the circuit ?

- (A) 10 mA
- (B) 10 A
- (C) 100 A
- (D) 10 μA

- 19 એક L-C-R પરિપથમાં L અને R ને શ્રેણીમાં જોડેલ છે તથા C તેની સાથે સમાંતરમાં જોડેલ છે. જો $L=1 \text{ H}$, $C=10 \mu\text{F}$, $R=100 \Omega$ અને એ.સી. ઉદ્દગમ 220V 50Hz નો હોય, પરિપથનો અવબાધ મહત્તમ થાય ત્યારે $\omega = \underline{\hspace{2cm}}$ rad/sec.

In one L-C-R circuit L & R are connected in series and C is connected in parallel with combination. If $L=1 \text{ H}$, $C=10 \mu\text{F}$, $R=100 \Omega$ & A.C. supply is of 220V 50Hz Then the impedance is maximum for $\omega = \underline{\hspace{2cm}}$ rad/sec.

- (A) None of these
- (B) 316
- (C) 300
- (D) 157
- 20 $L = 0.2 \text{ H}$, $R = 10 \Omega$ & $C = 10 \mu\text{F}$ ના શ્રેણી અનુનાદી પરિપથને 200V , 50Hz ના એસી ઉદ્દગમ સાથે જોડેલ છે, તો પરિપથનો અવબાધ $\underline{\hspace{2cm}}$.

In a series resonant circuit $L = 0.2 \text{ H}$, $R = 10 \Omega$ & $C = 10 \mu\text{F}$ are connected with A.C. supply of 200V , 50Hz . The impedance of circuit $\underline{\hspace{2cm}}$.

- (A) 255Ω
- (B) 32.6Ω
- (C) 390Ω
- (D) 380Ω

21 $C=12.5\mu\text{F}$ ના કેપેસિટરનો 60 Hz આવૃત્તિ માટે અવબાધ _____.

The capacitive reactance of $C=12.5\mu\text{F}$ with $f = 60$ Hz is _____.

(A) 4650Ω

(B) $4.71\text{m}\Omega$

(C) 121Ω

(D) 212Ω

22 એક મેક્સવેલ બ્રિજની AB શાખામાં 45Ω ના અવરોધનું અજ્ઞાત પ્રેરણ L_1 સાથે શ્રેણીમાં, BC શાખામાં 290Ω નો અવરોધ, CD શાખામાં $0.8\mu\text{F}$ ના કેપેસિટર ને 580Ω ના અવરોધ સાથે સમાંતરમાં, AD શાખામાં 90Ω નો અવરોધ જ્યારે B અને D વચ્ચે ડીટેક્ટર જોડેલ છે તથા A અને C વચ્ચે એ.સી. ઉદ્દગમ જોડેલ છે, તો બ્રિજ સંતુલન વખતે $L_1 =$ _____.

In a Maxwell bridge a resistance of 45Ω is connected in series with unknown inductance L_1 in branch AB, resistance 290Ω is connected in branch BC, in branch CD there is a parallel combination of capacitor & resistance of values $0.8\mu\text{F}$ & 580Ω respectively. In branch AD there is resistance of 90Ω and a detector is connected between B & D. Also A.C. voltage source is connected between A & C. Find L_1 when bridge is balanced.

(A) 12 H

(B) 21 mH

(C) 12 mH

(D) 11 mH

- 23 એક વાઈન બ્રિજ પરિપથ ABCD નીચે મુજબ બનાવેલ છે. AB શાખા 200Ω , ના અવરોધ સાથે $1\mu\text{F}$ ના કેપેસિટરનું સમાંતર જોડાણ, BC શાખા 400Ω નો અવરોધ, DC શાખા 1000Ω નો અવરોધ, અને AD શાખા $R\Omega$ ના અવરોધ સાથે $2\mu\text{F}$ ના કેપેસિટરનું શ્રેણી જોડાણ ધરાવે છે. બિંદુ A અને C વચ્ચે એ.સી.બેટરી તથા બિંદુ B & D વચ્ચે ડીટેક્ટર જોડેલ છે. આ બ્રિજ પરિપથ સંતુલન થાય ત્યારે R અને આવૃત્તિનાં મૂલ્યો શોધો.

The four arms of Wien's bridge ABCD are made up by following data values:

AB branch have 200Ω resistance in parallel with $1\mu\text{F}$ capacitor, BC branch has 400Ω resistance, CD branch has 1000Ω resistance, AD branch has a resistance R in series with a $2\mu\text{F}$ capacitor. An A.C. source is connected between point A & C and detector is connected between point B & D. Find the value of R & frequency when bridge is balanced.

- (A) 100Ω & 96 Hz
- (B) 400Ω & 796 Hz
- (C) 200Ω & 960 Hz
- (D) 100Ω & 796 Hz
- 24 LCR શ્રેણી પરિપથને $400 \cos(3000t - 10^\circ)\text{V}$ નો વોલ્ટેજ આપવાથી પરિપથમાં વહેતો પ્રવાહ $10\sqrt{2} \cos(3000t - 55^\circ)\text{A}$ છે. જો $L = 0.01\text{H}$ તો R અને Cનાં મૂલ્યો કેટલાં?
- In a series LCR circuit, when a voltage of $400 \cos(3000t - 10^\circ)\text{V}$ is applied, the current flowing is $10\sqrt{2} \cos(3000t - 55^\circ)$ ampere. If $L = 0.01\text{H}$ then what are the values of R & C ?
- (A) $30\Omega, 33.3\mu\text{F}$
- (B) $30\Omega, 3.33\mu\text{F}$
- (C) $28\Omega, 3.33\mu\text{F}$
- (D) $20\Omega, 33.3\mu\text{F}$

25 એક VDB CE (Si) ટ્રાન્ઝિસ્ટર પરિપથમાં $V_{CC} = 15V$, $R_1 = 10 \text{ k}\Omega$, $R_2 = 2.2 \text{ k}\Omega$,
 $R_E = 1 \text{ k}\Omega$, $V_{BE} = 0.7 \text{ V}$, $R_C = 3.6 \text{ k}\Omega$ અને $\beta_{dc} = 200$, તો
 $V_{CE} = \underline{\hspace{2cm}}$ અને $I_E = \underline{\hspace{2cm}}$.

In VDB CE (Si) transistor circuit, $V_{CC} = 15V$, $R_1 = 10 \text{ k}\Omega$, $R_2 = 2.2 \text{ k}\Omega$,
 $R_E = 1 \text{ k}\Omega$, $V_{BE} = 0.7 \text{ V}$, $R_C = 3.6 \text{ k}\Omega$ & $\beta_{dc} = 200$. Then
 $V_{CE} = \underline{\hspace{2cm}}$ & $I_E = \underline{\hspace{2cm}}$.

- (A) 11.07 V, 2 A
- (B) 11.07 V, 1 A
- (C) 5.8 V, 2 mA
- (D) 11.07 V, 2 mA

26 અસ્ક્રૂ (stiff) VDB ડિઝાઇન ગાઈડલાઈન અને આપેલાં મૂલ્યો $V_{CC} = 10 \text{ V}$, $V_{CE} =$
મધ્યબિંદુ $I_C = 1 \text{ mA}$ અને $\beta_{dc} = 70$ થી 200 $V_{BE} = 0.7 \text{ V}$ ની મદદથી :
 $R_1 = \underline{\hspace{2cm}}$, $R_2 = \underline{\hspace{2cm}}$ & $R_E = \underline{\hspace{2cm}}$.

Using stiff VDB design guidelines & given data values: $V_{CC} = 10 \text{ V}$, V_{CE} is
at mid point, $I_C = 1 \text{ mA}$ & $\beta_{dc} = 70$ to 200, $V_{BE} = 0.7 \text{ V}$ the values of
 $R_1 = \underline{\hspace{2cm}}$, $R_2 = \underline{\hspace{2cm}}$ & $R_E = \underline{\hspace{2cm}}$.

- (A) 342 Ω , 200 Ω , 150 Ω
- (B) 13.67 Ω , 280 Ω , 100 Ω
- (C) 13.67k Ω , 2.8k Ω , 1k Ω
- (D) 13.67k Ω , 280 Ω , 1k Ω

27 એક JFET માટે $I_{DSS} = 35 \text{ mA}$, $V_P = 12 \text{ V}$ & $g_{m0} = 5100 \mu\text{S}$ હોય, તો $V_{GS} = -6 \text{ V}$ માટે I_D & g_m નાં મૂલ્યો _____.

A JFET has $I_{DSS} = 35 \text{ mA}$, $V_P = 12 \text{ V}$ & $g_{m0} = 5100 \mu\text{S}$. For $V_{GS} = -6 \text{ V}$ the values of I_D & g_m are _____.

- (A) None of these
- (B) 8.75 mA, 255 μS
- (C) 8.75 mA, 2550 μS
- (D) 7.5 mA, 255 μS

28 એક ઢ્રિજ પરિપથ ABCD નીચે મુજબ બનાવેલ છે. બિંદુઓ A અને B, B અને C, C અને D, A અને D તથા B અને D વચ્ચે અનુક્રમે 10Ω , 30Ω , 15Ω , 20Ω , અને 40Ω , ના અવરોધ આવેલા છે. બિંદુઓ A અને C વચ્ચે અવગણ્ય આંતરિક અરોધ ધરાવતી 2 V ની ડી.સી. બેટરી જોડેલ છે. આ પરિપથ માટે V_{TH} , R_{TH} તથા BD શાખામાંથી વહેતો પ્રવાહ _____.

A bridge network ABCD is arranged as follows: Resistance between terminals A & B, B & C, C & D, D & A and B & D are 10Ω , 30Ω , 15Ω , 20Ω , & 40Ω ., respectively. A 2 V d.c battery of negligible internal resistance is connected between terminals A & C. For this circuit the values of V_{TH} , R_{TH} & current through BD branch are _____.

- (A) None of these
- (B) 1.5 V, 18Ω , 20A
- (C) 0.86 V, 16.6Ω , 11.5A
- (D) 0.645 V, 16Ω , 11.5 mA

SPACE FOR ROUGH WORK